

Поблиску до земј

Советникот му помага на земјоделецот во целокупниот процес на работење со совети. И мислам дека сме без конкуренција во оваа област, посебно затоа што земјоделците не плаќаат за услугата што ја добиваат

Разговарал:
Тодор Стојчевски

Дипломираниот инженер агроном Јордан Кузмановски, веќе една година, е на чело на Агенцијата за поттикнување на развојот во земјоделството. Овој лозаро-овоштар од Битола, првото свое вработување го имал во градежна компанија, а од 1999 година, станува професор по земјоделски предмети во средното земјоделско училиште „Кузман Шапкарев“. Од пред неколку години го назначуваат за директор на ова средно училиште, а овој педесетгодишен битолчанец, родум од село Рамна, функцијата директор на АПРЗ ја сфаќа како можност за нејзино етаблирање во општеството и уште поголемо доближување до земјоделците

• Кога и како е формирана Агенцијата за поттикнување на развојот во земјоделството?

- Агенцијата, првпат, е основана во 1998 година. Десетина години подоцна, во неа работат 138 лица. Од нив, 105 се советници (дипломирани агрономи и сточари), кои се поделени во шест регионални центри Битола, Тетово, Скопје, Куманово, Штип и Струмица. Под овие регионални центри има уште 30 работни единици и 29 дисперзирани канцеларии на Агенцијата.

• Нели мислите дека ваквата голема разгранетост претставува препрека за нормално функционирање на една институција?

- Напротив, тоа значи поблиску до земјоделецот, односно навремено информирање за сите потреби

на земјоделците. Интересно е тоа што главната канцеларија на АПРЗ е лоцирана во Битола и ова е единствена јавна институција која не се наоѓа во главниот град на Македонија. Локацијата е избрана поради тоа што речиси 80% од обработливата површина во земјава е во пелагонскиот регион. И овој факт, лоцираноста на институцијата надвор од Скопје, е предност затоа што како организација имаме поголем и подиректен надзор над слушавањата во секторот земјоделство. Исто така, ова не претставува проблем за комуникација со централните власти, туку се поголемо продлабочување на соработката со ресорното Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство и со Владата на Република Македонија.

оделците

Списанието „Моја Земја“ доби Благодарница за учество во акцијата за калемење - „Облагородување на дивата круша - Горница во Мариово“ од Агенцијата за поттикнување на развојот во земјоделството во Република Македонија.

- **Како вашите советници доаѓаат до земјоделците или како им помагаат на теренот?**

- Секој советник од Агенцијата, од сите работни единици, подготвува план програма за тоа што ќе работи наредната недела и доставува извештај за тоа што го сработил изминатата недела. Така тие, во текот на неделата, најмалку еднаш или двапати (по потреба и повеќе) доаѓаат во контакт со земјоделците. Освен тоа, канцелариите во работните единици секогаш се достапни за земјоделците. Третиот начин на контактирање меѓу советниците и земјоделците е на терен (на лице место) каде заеднички разговараат за проблемите, дилемите и идејате за земјоделска активност.

- **Што добива земјоделецот од вашата институција?**

- Бидејќи сме советодавно тело, тој добива совети за тоа дали да почнува одредена активност во земјоделството, со какви услови се соочува, стручна помош околу анализа пред и во текот на работењето на земјоделецот. Едноставно, советникот му помага на земјоделецот во целокупниот процес на работење со совети. И засега, мислам дека сме без конкуренција во оваа област, посебно затоа што земјоделците не плаќаат за услугата што ја добиваат. Ние сме буџетска институција со обврска да го поттикнува развојот на земјоделството.

- **Како се справувате со напливот на земјоделци во овој период на аплицирање за субвенции?**

- Агенцијата, целосно, им помага на земјоделците во процесот на аплицирање за добивање државна поддршка. Земјоделците, со помош на советниците, повторно бесплатно, ги потполнуват сите потребни формулари за добивање пари. Исто така тврдам дека земјоделците се задоволни од прифатеноста и од услугите што ги добиваат во нашата институција.

Помош и за земјоделците и за овошките

Моментално се наоѓаме во битолскиот дел на Мариово, во селото на Калеш Анѓа - Старавина. Зошто спроведувате акција за облагородување на околината?

- Преголемата лична желба за облагородување на дивата круша „Горница“, која ја има во изобилство во овој крај, беше мотивот АПРЗ да пристапи кон реализирање на оваа акција. Таа започнала пред 45 години, а денес за првпат, Агенцијата повторно го продолжува облагородувањето на природата. Со моите советници - дипломирани инженери, заедно со ученици од средното училиште, студенти од Факултетот за земјоделски науки и храна од Скопје и со мештаните, успеавме да облагородиме над 2.000 диви круши за два дена. Почнавме во Старавина, Зовиќ, Будимирци и Градешница (селото на Итар Пејо), но тоа не значи дека следната година нема да ја реализираме акцијата на друга локација во земјава. Акцијата за калемење ја помогнаа многу спонзори (РЕК Битола, Народна техника, стовариште Космос, сувомесната индустрија Шеровски, Кандико (магазин за храна), Институт за сточарство, многу други фирми и индивидуални земјоделци.

Во оваа област сум калемел и претходно, како професор во средното училиште. Слободно велам дека сум имал голема успешност од 95% зафатеност на калемите, кои оваа година, веќе се родни за првпат. Се надевам и очекувам уште поголем процент на зафатеност од оваа акција, а родноста ќе ја почувствуваме по три години.

Акцијата има стопанско и економско, но пред се хумано значење. Со неа сакаме да ја намалиме миграцијата од овие области, да создадеме услови за подобар живот на населението, развој на крајот, да дадеме придонес и да кажеме дека АПРЗ, заедно со МЗШВ и со Владата, мисли на развојот на руралната средина и дека таа средина не е заборавена.